

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitvlvm IV. Quoniam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

qui tales collectas &c. exigunt, aliunde factis habetur ex relatis iuribus; quoad dantes verò tales collectas, ex omnium mente & claro textu Bonifaciana constitutio revocata est, non videtur multum in ea immorandum.

CAPITVLVM IV.

Quoniam.

PARAPHRASIS.

Cum eousque Laicorum quorundam, quibus iustitiæ administratio, & litium forensium componendarum potestas erat, temeritas præsumptuosa excreveret, ut eos, qui litteras Apostolicas ad delegatos impetrarent, vel ad ordinarios iudices Ecclesiasticos recurrerent, ut in negotijs, & quæstionibus ad forum Ecclesiasticum pertinentibus ab impetrantibus impedirent iustitiam, & ut ad iudicium suum sæculare accederent, vel omnino à lite desisterent, compellerent: statuit Bonifacius VIII. sub pœna excommunicationis ipso facto incurrendæ, ne talia in posterum à Laicis iudicibus, cum impeditione debitæ iustitiæ fierent, districtè inhibendo, ne quis tales litterarum Apostolicarum impetratores, vel alios in foro Ecclesiastico litigantes, aut litigare volentes, sive ambæ partes hoc voluerint, sive una tantum, super causis Ecclesiasticis, per se vel per alium ad desistendum, vel in foro suo sæculari litigandum, per captionem etiam rerum ad hos pertinentium, modisve alijs quibuscunque compellat, vel compelli faciat, aut procuret: non absolvendi ab excommunicatione, nisi de damnis, & expensis tam iudici, cuius cognitio fuit impedita, & iurisdictione læsa, quàm parti læsæ in prosecutione litis, & iustitia impetranda integrè satisfecerint: ita ut ad hanc absolutionem impetrandam non sufficiat cautio per pignus, aut fidei iutores de læsione reparanda, ut advertit

Glossa hic V. satisfactum. Prohibitiõ præsta & clara est, ad iurisdictiones super diversis causis, quarum aliquæ ad forum præcisè Ecclesiasticum, aliæ ad forum præcisè civile pertinent, aliæ vero mixti fori sunt, ubi præventio locum habet, prout in titulo de foro competente in secundo lib. Decret. pluribus dicitur, non confundendâs; & ut ait Pontifex, ad Ecclesiæ iustitiam conservandam, ne se & sua negligat, quæ alios in iustitia confovet.

CAPITVLVM V.

Eos qui.

PARAPHRASIS.

Decernit in hoc Cap. Pontifex Bonifacius VIII. ut illi Laici excommunicationis sententiæ ipso iure subiacent, qui temporale dominium obtinent, & suis subditis prohibent, ne Prælati, aut personis Ecclesiasticis sua obsequia temporalia præstent, vendendo aliquid illis, vel ab illis emendo aliquid, molendo illis frumentum, panes coquendo, aut alia obsequia præstando, ut textus loquitur, qualia sartores v. g. pilarii, carpentarii &c. quos nominat *Glossa*, exhibere solent & possunt, ut ad collectas eos, quibus directè imperare non possunt, indirectè saltem compellant: cum enim absque horum obsequiorum, quæ Laicis præstari solent, exhibitione vivere non possint Clerici, & consequenter, per talem prohibitionem multum lædatur libertas Ecclesiastica; non quidem temporè, ut advertit *Glossa hic V. libertaria*, quoad verba, quæ directè sæcularibus loquuntur, in quos iurisdictionem habet Laicus Princeps; sed quoad mentem, indirectè saltem urgendo Clericos, si rectui suo, & vitæ necessaria habere velint. Neque hoc cap. contra eos Laicos tantum loquitur, qui nihil sive nulla obsequia vendendo, aut emendo præstare præ-